

2017-03-21

TJÄNSTESKRIVELSE
SOCN 2017/51

Socialnämnden

Ramar för upphandling av institutionsvård för barn och unga

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att upphandla institutionsvård för barn och unga.

Sammanfattning

Inköpsenheten föreslår att Nacka kommun ska göra en upphandling av institutionsvård för barn och unga samt deras föräldrar. Syftet med upphandlingen är att utifrån beställarnas behov upphandla vårdplatser till en rimlig kostnad i förhållande till god kvalitet. Nuvarande ramavtal för angiven tjänst, går ut den 31 augusti 2017. Upphandlingen ska genomföras enligt ett förenklat förfarande.

Kvalitetskrav som kommer att utvärderas är bland annat utförarens kompetens, tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och anbudspris.

Ärendet

Bakgrund

Nacka kommun har tidigare upphandlat heldygnsvård för barn/unga samt deras föräldrar. Nuvarande ramavtal av heldygnsvård för barn/unga samt deras föräldrar går ut den 31 augusti 2017. Kommunerna Nacka, Tyresö och Värmdö genomför upphandlingen gemensamt. Varje kommun är juridiskt självständig upphandlande myndighet. Nacka kommun är inköpscentral för hela upphandlingen vilket innebär att kontrakt tecknas med Nacka kommun som blir förvaltare av kontraktet under hela kontraktstiden. Upphandlingen genomförs av Nacka kommuns inköpsenhet i nära samarbete med en referensgrupp från de berörda kommunerna.

Hem för vård och boende (HVB) är institutioner som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för barn och unga som behöver utredning, vård och behandling. Insatsen är en tidsbegränsad placering. Hem för vård och boende är en biståndsbedömd insats inom ramen för socialtjänstlagen. Verksamheterna är tillståndspliktiga.

Alla stöd- och behandlingsinsatser syftar till att stärka den enskildes egen förmåga och skapa förutsättningar för ett fungerande liv med familj, vänner, skola och/eller arbete. Beställarna

eftersträvar att minimera vårdtiden på institutionen genom en kontinuerlig uppföljning av vårdplanens mål.

Beslut om vård- och behandlingsinsatser fattas av socialnämnden i den kommun där barnet/unga eller familjen bor. Avrop från ramavtal föregås alltid av ett myndighetsbeslut om insats enligt socialtjänstlagen eller lagen om vård av unga.

Målgrupp

Barn och ungdom i åldern mellan 0-21 år som är i behov av skydd och stöd som inte kan tillgodoses i barnets hem. Behovet kan inte tillgodoses med öppenvårdsinsatser och inga andra insatser bedöms som möjliga.

Syfte

Syftet med upphandlingen är att utifrån kommunernas behov upphandla insatser (dygnet runt-placeringar) enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om vård av unga (LVU) för barn/unga och familjer till en rimlig kostnad i förhållande till god kvalitet.

Behovsanalys

I januari 2017 påbörjades en behovsanalys. I den ingick referensgruppsmöten med handläggare och chefer. Syftet med referensgruppsmötena var att inhämta kunskaper och erfarenheter utifrån de utförare som kommunen idag har ramavtal med samt ta in handläggarnas erfarenheter inför den kommande upphandlingen. Vid referensgruppsmötena diskuterades hur och vilka krav som ska ställas på utförarna och vilka institutioner som har direktupphandlats under 2016. Diskussionerna handlade även om målgruppens behov, närhetsprincipen, utslussning och kompletterande stöd på boendet.

Nacka kommun placerar varje år cirka 15-20 barn på institutioner (HVB) för vård och behandling samt ytterligare cirka 10 barn på akut- och utredningsinstitutioner.

Utifrån referensgruppsmötena framkommer att myndigheten har behov av;

1. **Akut- och utredningsinstitutioner** för barn som är i behov av särskild utredning som inte kan ske i barnets hemmiljö eller barn som har utretts flera gånger där oron för barnet kvarstår och är omfattande.

På akut- och utredningsinstitutionen ska ansvarig personal utreda och observera de problem som finns i familjen. De ska tydligt kommunicera och dokumentera vad som framkommer i utredningen. Inför avslut ska slutsatser och beslut vara processat med familjen. Institutionen ska arbeta med risk- och skyddsfaktorer samt kartlägga vad som behövs på hemmaplan för att barnet ska kunna bo kvar hemma.

Akut och utredningsinstitutionerna bör vara belägna i Stockholms län eller angränsande län.

2. **Hem för vård och boende (HVB)** för barn 7-21 år som är i behov av stöd och behandling som inte kan tillgodoses i barnets hem. Det behövs en variation av boenden spetskompetenser inom bland annat:
- beroende och/eller kriminalitet
  - funktionsnedsättningar inom Asperger spektra, neuropsykiatrisk- och/eller psykisk problematik
  - psykosociala problem
  - självskadebeteenden
  - beteendeproblem utifrån familjesituation

Institutionerna (HVB) ska arbeta med barnets behov under 365 dagar om året utifrån angivna mål i vårdplanen/beställningen. Institutioner ska ha ett tydligt och strukturerat nätverksperspektiv och föräldrar samt övrigt nätverk ska vara delaktiga i behandlingen, om det inte bedömts strida mot barnets bästa. Institutionerna kan vara utspridda i Sverige.

Marknadsanalys och inköpsstrategi

Syftet med marknadsanalysen är att få kunskaper om vad marknaden kan erbjuda och vilka utförare som finns inom verksamhetsområdet. Kunskaper och erfarenheter från andra kommuners upphandlingar har samlats in. Tillgänglig statistik från IVO och Socialstyrelsen har också bidragit till marknadsanalysen.

Marknaden är väletablerad med verksamheter som har varit i drift under flera år. Under flera år har mindre verksamheter blivit uppköpta av stora företag. Antalet företag som har visat intresse för kommande upphandlingar är drygt 700 företag. Idag har Nacka avtal med 80 utförare för denna tjänst.

Institutioner (HVB) för ensamkommande barn/unga har ökat mest både i antal institutioner och antalet platser under 2015-2016. IVO hade den 31 december registrerat 1 584 verksamheter med tillstånd varav 552 är nya verksamheter under 2016 (*IVO, Statistik gäller för ensamkommande barn/ unga 2016*). Denna ökning har inneburit att antalet institutioner (HVB), som tidigare har erbjudit vård och behandling, har konverterat för att möta upp denna nya målgrupp av ensamkommande barn/unga.

Upphandlingen genomförs enligt ett förenklat förfarande. Kvalitetskrav som kommunen kommer att utvärdera är personalens kompetens avseende utbildning/erfarenhet av målgruppen, institutions tillståndsbevis och anbudspriset.

Upphandling kommer att genomföras med Nacka kommun som inköpscentral tillsammans med kommunerna Tyresö och Värmdö.

Tidsplan

Process	Delprocess	Tidsperiod	Klart
Behovsanalys		januari- februari 2017	
Marknadsanalys		februari-mars 2017	
Upphandling	Dokument	mars-april 2017	2017-03-30
	Annons e-avrop	april 2017	2017-04-04
	Sista anbudsdag	maj 2017	2017-05-02
	Anbudsöppning	maj 2017	2017-05-03
	Utvärdering	30 dagars utvärdering	2017-08-31
	Tilldelning		2017-08-31
	Kontraktstilldelning	Avtalsspärr 10 dagar	2017-09-12

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Caroline Andreasson	Enhetschef	Ytterst ansvarig/processägare
Carina Kennard	Projektledare	Projektledare/resultatansvarig
Carina Kennard	Inköpare	Ansvarig inköpare, kommersiellt ansvarig
Sofie Stener	Planerare/utvecklare	Projektdeltagare/avtalsansvarig

Risker

Risker inför upphandlingen är bland annat:

- Ett stort antal anbudsgivare
- Att upphandlingen ska rättas
- Att upphandlingen ska göras om
- Risken för överprövningar är hög i och med ett stort antal aktörer och en bransch som genererar stora volymer för de som tilldelas kontrakt

Om upphandlingen inte genomförs står kommunen utan ramavtal för dessa tjänster.

Ekonomiska konsekvenser

Värdet på upphandlingen beräknas under avtalsperioden på fyra år, bli cirka 60 000 000 SEK för köp av enskilda platser inom angivet området.

Då Nacka kommun är inköpscentral och upphandlar tillsammans med flera kommuner bedöms förutsättningarna vara goda för att få till ett bra ramavtal i och med den ökade volymen. Inköpsenheten står för upphandlingskunskap i samband med upphandlingen och kommer att genomföra upphandlingen av Institutionsvård barn och unga samt deras föräldrar. Antal timmar för uppdraget beräknas till cirka 360 timmar, 1 000 kronor/timme som delas mellan kommunerna Nacka, Tyresö och Värmdö. Förvaltningskostnad är 25 000 kronor per avtalsår.

Konsekvenser för barn

Upphandlingarna har en stor betydelse för barn och unga och kan bidra till ökade kvalitetskrav på tjänsten. Dels handlar det om att barn och unga som har behov av en placering får ett tryggt och professionellt omhändertagande med hög kvalitet på de behandlingsinsatser som utförs. Dels gynnar det de barn som tillsammans med sin/a förälder/föräldrar behöver utredas utanför hemmet för att kunna säkerställa att barnet har det skydd som behövs under utredningsperioden.

Upphandlingens ska-krav kommer att utgå från barnkonventionen i följande avseenden:

- Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling
- Varje barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller annan som har hand om barnet
- Ett barn som inte kan bo med sina föräldrar har rätt att få hjälp att hitta ett nytt hem
- Varje barn har rätt till god hälsa, utbildning och fritid
- Ett barn som utsatts för övergrepp eller utnyttjande har rätt till rehabilitering och social återanpassning
- Varje barn har rätt till kontakt med sina föräldrar

Caroline Andreasson
Enhetschef
Barn och familjeenheten

Carina Kennard
Upphandlare
Inköpsenheten